

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Veronica Focșa,
în cauza civilă la cererea înaintată de Veronica Focșa către SRL „Miloș M” și
Mihail Miloș cu privire la repunerea în termen și încasarea sumei,
împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Veronica Focșa și menținută hotărârea din 25
octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 21 septembrie 2016, reclamanta Veronica Focșa a înaintat o cerere de
chemare în judecată împotriva SRL „Miloș M” și Mihail Miloș, solicitând
repunerea în termenul de adresare a pretențiilor în instanța de judecată și încasarea
de la copârâți, în mod solidar, a sumelor de 562 214,30 lei și 76 405 dolari SUA,
precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, potrivit ordinelor nr. 5 din 02.03.2004, nr. 20
din 16.03.2004, nr. 109 din 30.03.2004, nr. 29 din 10.11.2004, nr. 121 din
14.01.2005, întocmite de BC „Unibank” SA, Veronica Focșa a depus pe contul ÎI
„Miloș M” (succesor al căruia este SRL „Miloș M”) sumele de 158 000 lei, 37 000
lei, 40 300 lei, 23 700, 30 lei și 56 214 lei.

Potrivit extrasului bancar din 30.11.2004, întocmit de BC „Unibank” SA,
Veronica Focșa a depus pe contul ÎI „Miloș M” suma de 9000 lei, iar în baza
recipisei din 25.12.2000, Mihail Miloș, în calitate de director al ÎI „Miloș M”, s-a
obligat față de reclamantă să achite o rată de 25% din venitul ÎI „Miloș M”, după
impozitare, până la momentul achitării sumelor împrumutate pentru dezvoltarea
întreprinderii, având în vedere că suma împrumutată corespunzător în anul 2000
era de 138 000 lei, 76 405 dolari SUA și 2700 mărci germane.

Potrivit reclamantei, la 20.02.2016, aceasta a expediat în adresa pârâților o
somație privind restituirea sumelor enunțate. Notificarea a fost recepționată de
Mihail Miloș la 23.02.2015, însă datoria nu a fost restituită.

Astfel, reclamanta consideră că sumele solicitate urmează a fi încasate în mod solidar de la SRL „Miloș M” și Mihail Miloș, deoarece Mihail Miloș este fondator al ÎI „Miloș M”, care a fost reorganizată în SRL „Miloș M”, iar întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual, iar patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile personale ale antreprenorului. Din aceste considerente, antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată solidară pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul, exceptându-se acele bunuri care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Veronica Focșa a fost respinsă ca neîntemeiată și tardivă.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Veronica Focșa și menținută hotărârea din 25 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, în partea sumelor de 158 000 lei, 37 000 lei acțiunea este una prescrisă, iar careva temeieri care ar servi la repunerea în termen instanța de apel nu a identificat.

În ceea ce ține de încasarea sumelor 123 700, lei, 9 000 lei și 56 214 lei, instanța de apel a reținut decizia din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție, menționând că într-un litigiu anterior a fost pusă în discuție chestiunea privind încasarea sumelor de 123 700 lei, 9 000 lei și 56 214 lei, solicitare care a fost respinsă.

Cu referire la cerința de încasare a sumelor cu titlu de îmbogățire fără justă cauză, Curtea de Apel Chișinău a menționat că, pentru a fi în prezența unui raport juridic de îmbogățire fără justă cauză este important ca îmbogățirea să se producă în lipsa unui temei legal sau contractual. Astfel, că normele care reglementează îmbogățirea fără justă cauză au drept scop restabilirea echilibrului patrimonial între părțile acestui raport juridic și joacă un rol protector subsidiar. Ele se aplică în măsura în care creditorul nu dispune de un alt mijloc juridic prin care și-ar putea recupera pierderea suferită. În cazul în care creditorul poate înainta o acțiune bazată pe alte temeieri legale (contract, delict, etc.), aplicarea normelor care reglementează îmbogățirea fără justă cauză se exclude.

În privința sumelor de 40 300 lei, 138 000 lei și 76 40 dolari SUA, instanța de apel a conchis că, potrivit declarațiilor date de Veronica Focșa, în calitate de parte vătămată, declarații date sub jurământ, în cadrul procesului penal și care se reflectă nemijlocit în sentința din 11 iunie 2018, aceasta a recunoscut că unele sume împrumutate i-au fost totuși restituite de către intimat, iar o parte din datoriile ei i le-ar fi iertat. Prin urmare, având în vedere pretinsa datorie a Veronicăi Focșa, raportată la achitățile efectuate de către Mihail Miloș, efectuarea achităților respective nefiind negată de către apelantă, raportată la prevederile art. 586 alin. (1) din Codul civil, se determină netemeinicia acțiunii formulate.

La 29 ianuarie 2019, Veronica Focșa a contestat cu recurs decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată să fie admise integral, cu încasarea din contul intimății a cheltuielilor de judecată suportate de către recurentă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Veronica Focșa este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 decembrie 2018, fiind expediată participanților la proces la 17 ianuarie 2019 (f.d. 206, vol. II), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 29 ianuarie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de

apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Veronica Focșa.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Veronica Focșa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova